

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών

Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

«Επιστήμες της Αγωγής: Δημιουργικά περιβάλλοντα
μάθησης και παιχνίδι»

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2023-2024

ΒΟΛΟΣ, Σεπτέμβριος, 2025

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	Σελ.
A. ΠΡΟΛΟΓΟΣ- ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
B. Πολιτική και στοχοθεσία ποιότητας του ΠΜΣ	4
Γ. Σχεδιασμός, και αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών των ΠΜΣ	14
Δ. Στοιχεία προόδου σε σχέση με το προηγούμενο έτος	17
Ε. Μαθησιακοί πόροι - Υπηρεσίες φοιτητικής στήριξης – Χρηματοδότηση	21
ΣΤ. Διαχείριση πληροφοριών	22
Ζ. Δημόσια Πληροφόρηση κατά το έτος αναφοράς	23
Η. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	24

A. ΠΡΟΛΟΓΟΣ - ΕΙΣΑΓΩΓΗ

A.1 Σύνοψη παρουσίαση του ΠΜΣ του ΠΤΠΕ

Το ΠΜΣ «Επιστήμες της Αγωγής: Δημιουργικά περιβάλλοντα μάθησης και παιχνίδι» ξεκίνησε τη λειτουργία του το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 στο Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, σύμφωνα με την υπ' αριθ. πρωτ. 5388/18/ΓΠ απόφαση Συγκλήτου του ΠΘ (ΦΕΚ Β' 1353/2018) που στηρίχθηκε στις διατάξεις του Ν.4485/2017. Το ΠΜΣ «Επιστήμες της Αγωγής: Δημιουργικά περιβάλλοντα μάθησης και παιχνίδι» αποτέλεσε τη συνέχεια του ΠΜΣ με τίτλο «Επιστήμες της Αγωγής: Παιδαγωγικό Παιχνίδι και Παιδαγωγικό Υλικό στην Πρώτη Παιδική Ηλικία» (ΦΕΚ Β' 1133/2004), που λειτούργησε με επιτυχία στο ΠΤΠΕ από το ακαδημαϊκό έτος 2005-06 ως το 2017-18.

Στο Π.Μ.Σ. «Επιστήμες της Αγωγής: Δημιουργικά περιβάλλοντα μάθησης και παιχνίδι» διδάσκουν μέλη ΔΕΠ και ΕΔΙΠ του Π.Τ.Π.Ε. του Π.Θ. Ο κύκλος σπουδών είναι διετής, πλήρους φοίτησης και με δια ζώσης παρακολούθηση στην έδρα του Τμήματος στον Βόλο. Το Π.Μ.Σ. δέχεται 20 περίπου φοιτητές/ριες ύστερα από προκήρυξη εισαγωγικών εξετάσεων. Κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος (2024-25) ξεκίνησε ο 4ος από την ίδρυσή του Π.Μ.Σ. κύκλος σπουδών. Η φοίτηση στο πρόγραμμα παρέχεται δωρεάν.

A.2 Περιγραφή της διαδικασίας σύνταξης και έγκρισης της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης

Στο πλαίσιο των γενικών αρχών διασφάλισης της ποιότητας η Γενική Συνέλευση του Τμήματος αναθέτει τη σύνταξη της Ετήσιας Εσωτερικής Έκθεσης Αξιολόγησης στα μέλη της Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ). Η ΟΜΕΑ έχει την ευθύνη, σε συνεργασία με την οικεία ΜΟΔΙΠ, για τη διεξαγωγή της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης στην ακαδημαϊκή μονάδα, την παρακολούθηση της συμπλήρωσης των απογραφικών δελτίων και των ερωτηματολογίων και την ενημέρωση των οργάνων και των μελών της ακαδημαϊκής μονάδας.

Η ΟΜΕΑ υποβάλλει σχετική έκθεση προς τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος με βάση τα στοιχεία του Πληροφοριακού Συστήματος Αξιολόγησης Τμημάτων (Αναφορά Δεικτών Ποιότητας και στοιχεία από το Σύστημα Διαχείρισης Δεδομένων Ποιότητας της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘΑΑΕ). Επιπλέον, η ΟΜΕΑ συνεργάζεται καθ' όλη τη διάρκεια της σύνταξης της έκθεσης με τη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟΔΙΠ) του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, με τις Επιτροπές του Τμήματος για τη συλλογή επιμέρους στοιχείων αλλά και με το σύνολο των μελών του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ), του Εργαστηριακού Ειδικού Προσωπικού (ΕΔΙΠ), του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (ΕΤΕΠ), του Διοικητικού και Τεχνικού Προσωπικού του Τμήματος και της Γραμματείας του ΠΜΣ. Τέλος, η ΟΜΕΑ βρίσκεται σε τακτική επικοινωνία με τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και φοιτήτριες και τους/τις απόφοιτους/ες του ΠΜΣ, αλλά και τη Γραμματεία του Τμήματος για τη συλλογή όποιων άλλων πληροφοριών απαιτούνται για τη σύνταξη της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης.

Στην Ετήσια Εσωτερική Έκθεση Αξιολόγησης του ΠΤΠΕ για το Ακαδημαϊκό Έτος 2023-24 παρατίθενται ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα που αφορούν τη λειτουργία του ΠΜΣ, πάντα σε συμφωνία με τους άξονες και τα πρότυπα που προτείνονται από την Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας Ανώτατης Εκπαίδευσης αλλά και τις προτάσεις από τις πιστοποιήσεις του ΠΜΣ.

Η έκθεση κατατέθηκε στη Γενική Συνέλευση της 30^{ης} Σεπτεμβρίου 2025 για να μελετηθεί από τα μέλη ΔΕΠ και να προταθούν διορθώσεις, αλλά και να διατυπωθούν εναλλακτικές προτάσεις κατά τη διάρκεια της συνέλευσης. Επιπλέον, η ΟΜΕΑ είχε επισημάνει ορισμένα

προβληματικά σημεία στα οποία ζητήθηκε η άποψη των μελών ΔΕΠ και των ανάλογων επιτροπών για την διεκπεραίωση της έκθεσης. Ύστερα από τη συζήτηση η συνέλευση ενέκρινε την έκθεση ώστε να κατατεθεί στη ΜΟΔΙΠ.

A.3 Σύνθεση της ΟΜΕΑ

Η σύνθεση της ΟΜΕΑ κατά τη σύνταξη της Ετήσιας Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης του ΠΜΣ ήταν η εξής:

- **Ελένη Μότσιου**, επίκουρη καθηγήτρια ΠΤΠΕ, *Γλωσσική Ανάπτυξη και Εκπαίδευση μονόγλωσσων/πολύγλωσσων ομιλητών* (συντονίστρια της ΟΜΕΑ)
- **Ίριδα Τσεβρένη**, αναπληρώτρια καθηγήτρια, *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση* (διευθύντρια του ΠΜΣ)
- **Ηλίας Καρασαββίδης**, αναπληρωτής καθηγητής ΠΤΠΕ, *Τεχνολογίες της Πληροφορίας και Επικοινωνίας και Μάθηση στην Προσχολική Εκπαίδευση*
- **Αναστάσιος Σιάτρας**, επίκουρος καθηγητής ΠΤΠΕ, *Εφαρμοσμένη κριτική παιδαγωγική στην προσχολική και πρωτοσχολική εκπαίδευση*
- **Άννα Χρονάκη**, καθηγήτρια, *Μαθηματική Εκπαίδευση και Ανοιχτές Τεχνολογίες Μάθησης*
- **Φαίη Γκαραγκούνη-Αραίου**, μέλος ΕΔΙΠ ΠΤΠΕ, *Εφαρμοσμένη Προσχολική Παιδαγωγική στην Πρακτική Άσκηση*
- **Ελένη Τσομπανάκη**, επίκουρη καθηγήτρια ΠΤΠΕ, *Χορός και δημιουργική έκφραση στην εκπαίδευση*

Η ΟΜΕΑ με την άνω σύσταση ανέλαβε να ολοκληρώσει την έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης του ΠΜΣ για το έτος 2023-24.

A.4 Αποτίμηση της διαδικασίας της Ετήσιας Εσωτερικής Αξιολόγησης ΠΜΣ 2023-24

Συντάσσοντας την έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης του ΠΜΣ η ΟΜΕΑ επεσήμανε θετικά και αρνητικά σημεία της διαδικασίας αυτής και προβληματίστηκε πάνω σε δυσκολίες που ανέκυψαν. Συγκεκριμένα, στα θετικά σημεία συγκαταλέγονται η ανάδειξη των δυνατών σημείων του ΠΜΣ του Τμήματος –μέσα από την παρακολούθηση στόχων και προτάσεων βελτίωσης που τέθηκαν κατά την πρόσφατη διαδικασία πιστοποίησης– και η ενημέρωση του Τμήματος πάνω στα σημεία αυτά. Στη συνέχεια, τα σημεία αυτά αξιοποιούνται κατάλληλα για την προβολή των στόχων και του έργου του ΠΜΣ. Ο εντοπισμός των αδύνατων σημείων, αντίστοιχα, συμβάλλει στον προσδιορισμό των κατευθύνσεων βελτίωσης και τον καθορισμό των αξόνων δράσης. Οι κυριότερες δυσκολίες που αντιμετώπισε η ΟΜΕΑ κατά τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης ΠΜΣ, μετά από επανειλημμένες συζητήσεις στις οποίες εκτέθηκαν οι προβληματισμοί των μελών της, συνοπτικά αποτυπώνονται ως εξής: δυσκολίες στην τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων (με αποτέλεσμα την καθυστέρηση υποβολής της έκθεσης)· ασάφεια αρκετών σημείων (π.χ. ο απαιτούμενος βαθμός της αναλυτικής παράθεσης ορισμένων υποκατηγοριών)· ορισμένοι από τους στόχους δεν υπόκεινται σε μετρήσεις ούτε αυτό κρίνεται σημαντικό, ενώ διαπιστώθηκαν ελλείψεις στοιχείων στις αναφορές που στέλνονται από την ΕΘΑΑΕ. Τέλος, η συγκριτική εξέταση ποσοτικών δεικτών με έτος αναφοράς το προηγούμενο έτος είναι προβληματική, καθώς ο κύκλος σπουδών του ΠΜΣ είναι διετής.

B. Πολιτική και στοχοθεσία ποιότητας του ΠΜΣ

B1. Ταυτότητα και προσανατολισμός του ΠΜΣ

Το ΠΜΣ εστιάζει στη διεπιστημονική, εμπειριστατωμένη και κριτική διερεύνηση των παιδαγωγικών διαστάσεων του παιχνιδιού και της δημιουργικής μάθησης, σε μια ποικιλία από εκπαιδευτικά περιβάλλοντα. Σκοπός του είναι να δώσει την ευκαιρία σε εκπαιδευτικούς, καλλιτέχνες αλλά και επιστήμονες άλλων ειδικοτήτων με ενδιαφέρον για τη θεωρία και την πρακτική της δημιουργικής μάθησης να αποκτήσουν τόσο θεωρητικά εφόδια όσο και μια βιωματική σχέση με ζητήματα δημιουργικής μάθησης και διδασκαλίας.

Η καινοτομία του ΠΜΣ έγκειται στην πολύπλευρη, διεπιστημονική προσέγγιση του παιδαγωγικού παιχνιδιού και της δημιουργικής μάθησης, με τη συμβολή των καταξιωμένων στον ελληνικό και διεθνή επιστημονικό χώρο μελών ΔΕΠ του Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης από τους χώρους της Παιδαγωγικής, της Ψυχολογίας, της Κοινωνιολογίας, της Γλώσσας, της Λογοτεχνίας, της Μουσικής Εκπαίδευσης, του Θεάτρου, των Εικαστικών Τεχνών, της Μουσικής, του Χορού, της Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών, των Μαθηματικών, των Τεχνολογιών και της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Το σύνολο του διδακτικού προσωπικού του ΠΜΣ είναι επιστημονικά εξειδικευμένο σε διαφορετικές προσεγγίσεις των γνωστικών αντικειμένων που διαπραγματεύεται το ΠΜΣ και οι οποίες καλύπτονται μέσα από το πρόγραμμα σπουδών.

Το ΠΜΣ έχει σαφή εκπαιδευτικό, επιστημονικό και επαγγελματικό προσανατολισμό. Με βάση τους σκοπούς του προγράμματος, οι απόφοιτοι/ες αναμένεται να καταστούν άρτια καταρτισμένοι επιστήμονες και ικανοί/ές επαγγελματίες. Επιπροσθέτως, μέσα από τη διδασκαλία μαθημάτων σχετικών με την έρευνα και την εμπλοκή τους σε ερευνητικές διαδικασίες στο πλαίσιο των μαθημάτων του ΠΜΣ αναμένεται να καταστούν ικανοί/ές ερευνητές/ριες.

Πιο αναλυτικά, οι επιμέρους σκοποί του προγράμματος αυτού είναι:

- Η προβληματοποίηση της έννοιας της δημιουργικότητας και του παιχνιδιού μέσα από μια σειρά διεπιστημονικών θεωρήσεων.
- Η απόκτηση βιωματικής εμπειρίας της δημιουργικής σχέσης με μια σειρά αντικείμενα των τεχνών και των επιστημών.
- Η διατύπωση και επεξεργασία ερευνητικών προβλημάτων, η εφαρμογή ερευνητικών μεθόδων, η συλλογή δεδομένων, η ανάλυση και η διατύπωση συμπερασμάτων τα οποία μπορούν να υποστηριχθούν σε ένα ακαδημαϊκό πλαίσιο.

B2. Πολιτική ποιότητας

Το ΠΜΣ δεσμεύεται στην ανάπτυξη και εφαρμογή πολιτικής ποιότητας σε πλήρη εναρμόνιση με την πολιτική διασφάλιση ποιότητας τόσο του ΠΤΠΕ όσο και του ΠΘ. Παράλληλα δεσμεύεται στον καθορισμό και στην υλοποίηση στόχων ποιότητας που αποσκοπούν εν γένει στην υποστήριξη της λειτουργίας του και ειδικότερα στην υποστήριξη της ακαδημαϊκής φυσιогνωμίας και του επιστημονικού προσανατολισμού του.

Ειδικότερα, το ΠΤΠΕ επιδιώκει τη διαρκή διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας του παραγόμενου εκπαιδευτικού, επιστημονικού, ερευνητικού και διοικητικού έργου του ΠΜΣ και την υλοποίηση των στρατηγικών του στόχων, καθορίζοντας τα μέσα και τους τρόπους επίτευξής τους, σύμφωνα με (α) τις ενδεικνυόμενες διαδικασίες ποιότητας και (β) τα διεθνή ακαδημαϊκά πρότυπα και τα πρότυπα από την αρμόδια εθνική αρχή. Η Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ δεσμεύεται στον καθορισμό και στην υλοποίηση συγκεκριμένων δράσεων που διασφαλίζουν την προώθηση των στόχων του ΠΜΣ, στο πλαίσιο διαδικασιών που προωθούν τη διαφάνεια και την ακαδημαϊκή ελευθερία.

Η εφαρμογή ενεργειών Διασφάλισης Ποιότητας του ΠΜΣ ανταποκρίνεται στους στόχους και στα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα που έχουν τεθεί. Αυτά παρακολουθούνται

τακτικά και αναθεωρούνται περιοδικά, ώστε να διασφαλίζεται η συνεχιζόμενη συνάφεια και επικαιρότητά τους.

Ο σκοπός και οι στόχοι της διαδικασίας διασφάλισης ποιότητας συνοψίζονται ως εξής:

- Προσέλκυση επιστημόνων υψηλής κατάρτισης και φοιτητών/τριών υψηλού επιπέδου.
- Ανάπτυξη αποτελεσματικών συστημάτων και υπηρεσιών υποστήριξης προς τους φοιτητές/τριες, ιδιαίτερα για άτομα με αναπηρίες, υποστήριξη των φοιτητών/τριων από καθηγητές/τριες συμβούλους.
- Σύνδεση διδασκαλίας και έρευνας, διασφάλιση κανόνων δεοντολογίας στην ερευνητική διαδικασία και τις δημοσιεύσεις με βάση τον Κώδικα Δεοντολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, ανάπτυξη ερευνητικού περιβάλλοντος υψηλής ποιότητας και σύνδεση με επιστημονικούς, κοινωνικούς και παραγωγικούς φορείς με σκοπό τη μεγιστοποίηση της επίδρασης της έρευνας.
- Συνεργασία και εμπλοκή του διδακτικού και διοικητικού προσωπικού, αλλά και των φοιτητών/τριών με ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα.

B3. Διοίκηση και όργανα του ΠΜΣ

Αρμόδια όργανα για τη λειτουργία του ΠΜΣ είναι:

- Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών και η Σύγκλητος του ΠΘ
- Η Συνέλευση Τμήματος του ΠΤΠΕ
- Ο/η Διευθυντής/ρια του ΠΜΣ
- Η Συντονιστική Επιτροπή ΠΜΣ

Η γραμματειακή υποστήριξη γίνεται από τη γραμματεία του ΠΜΣ.

B4. Στοχοθεσία του ΠΜΣ

Η επικαιροποίηση της στοχοθεσίας του ΠΜΣ διαμορφώθηκε το ακαδημαϊκό έτος 2024-25 με συνεργασία της ΟΜΕΑ και της Συντονιστικής Επιτροπής ΠΜΣ λαμβάνοντας υπόψη το πλαίσιο και τις κατευθύνσεις της ΜΟΔΙΠ του ΠΘ. Ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε στις προτάσεις της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης και Πιστοποίησης όπως καταγράφηκαν στην Έκθεση Πιστοποίησης κατά τη διαδικασία Πιστοποίησης του ΠΜΣ από την ΕΘΑΕ το ακαδημαϊκό έτος 2023-24. Η στοχοθεσία του ΠΜΣ εγκρίθηκε από την 1η/10-9-2025 Συνέλευση του ΠΤΠΕ.

Η στοχοθεσία του ΠΜΣ βασίζεται σε τέσσερις (4) στρατηγικούς σκοπούς/ άξονες:

1. Παρακολούθηση, αξιολόγηση και συνεχής βελτίωση ΠΜΣ.
2. Ενίσχυση της ερευνητικής διάστασης του ΠΜΣ και του ερευνητικού προφίλ των φοιτητών/ριών του.
3. Ενίσχυση εξωστρέφειας, διασύνδεσης με την κοινωνία και δημόσιας πληροφόρησης.
4. Επάρκεια υλικοτεχνικής υποδομής και αναβάθμιση περιβάλλοντος μάθησης/έρευνας.

Οι τέσσερις στρατηγικοί άξονες της στοχοθεσίας του ΠΜΣ αναλύονται σε επιμέρους στόχους ποιότητας, τρόπους μέτρησης, ενέργειες και υπευθυνότητες για την επίτευξή τους όπως αποτυπώνονται αναλυτικά στους παρακάτω πίνακες.

- ***Στρατηγικός σκοπός/άξονας 1: Παρακολούθηση, αξιολόγηση και συνεχής βελτίωση ΠΜΣ***

Στην ενότητα αυτή γίνεται παρουσίαση της στοχοθεσίας που αφορά στον άξονα «Παρακολούθηση αξιολόγηση και συνεχής βελτίωση ΠΜΣ». Όπως φαίνεται στον Πίνακα 1 έχουν τεθεί εννέα (9) επιμέρους στόχοι προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιότητα σπουδών

που προσφέρει το ΠΜΣ του ΠΤΠΕ, με τη Συντονιστική Επιτροπή ΠΜΣ και τις Επιμέρους Επιτροπές του Τμήματος να εργάζονται προς αυτήν την κατεύθυνση.

ΑΞΟΝΑΣ-ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ	ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ	ΜΕΤΡΗΣΗ (δείκτης)	ΜΕΤΡΑ (ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ και ΔΡΑΣΕΙΣ) (Τι πρέπει να κάνουμε για να πετύχουμε τα προσδοκώμενα αποτελέσματα;)	ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΕΣ (Ποιος αναλαμβάνει κάθε ενέργεια;)
Σ.1 ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΕΧΗΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΜΣ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΚΠ/ΚΟΥ ΕΡΓΟΥ	<i>1.1 Περιοδική αναθεώρηση ΠΜΣ</i>	Επικαιροποίηση περιεχομένου μαθημάτων	Προσθήκη νέων μαθημάτων ή εμπλουτισμός μαθημάτων με βάση την ερευνητική δραστηριότητα του διδακτικού προσωπικού, τις εξελίξεις στην έρευνα και την αξιολόγηση από τους φοιτητές/ριες. Επικαιροποίηση οδηγού σπουδών και ιστοσελίδας	• Διδακτικό προσωπικό • Συντονιστική Επιτροπή ΠΜΣ • Γραμματεία ΠΜΣ • Συνέλευση Τμήματος • Σύγκλητος
	<i>1.2 Εξασφάλιση επαρκούς αριθμού διδασκόντων/ουσών</i>	Αναλογία φοιτητών/διδασκόντων-ουσών	Δημιουργία ομάδων διδασκόντων διεπιστημονικών αντικειμένων	• Συντονιστική Επιτροπή ΠΜΣ • Συνέλευση
	<i>1.3 Εξασφάλιση επαρκούς διοικητικής υποστήριξης του ΠΜΣ.</i>	Ψηφιοποίηση και επικαιροποίηση διαδικασιών Διαθεσιμότητα πληροφοριών και εγγράφων μέσω	Καταγραφή ενεργειών	• Γραμματεία • Διεθυντής/ρια • Συντονιστική Επιτροπή ΠΜΣ

		ιστοσελίδας ή πλατφόρμας.		
	1.4 Τακτική εσωτερική αξιολόγηση, περιοδική εξωτερική αξιολόγηση ΠΜΣ	Αξιολόγηση διετούς κύκλου σπουδών Πιστοποίηση ΠΜΣ	Συνεργασία με ΟΜΕΑ & ΜΟΔΙΠ	• ΟΜΕΑ • Συντονιστική Επιτροπή ΠΜΣ • ΜΟΔΙΠ • Συνέλευση Τμήματος
	1.5 Παρακολούθηση ρυθμού ολοκλήρωσης σπουδών και στήριξη φοιτητών/ριών για την ολοκλήρωση των σπουδών τους	Ετήσιο ποσοστό αποφοίτων ΠΜΣ στο σύνολο των ενεργών φοιτητών Αριθμός φοιτητών/ριών που δεν αποφοιτούν έγκαιρα Μέσος βαθμός πτυχίου	Έρευνα για τους λόγους που οδηγούν τους/τις φοιτητές/τιες στη μη ολοκλήρωση των σπουδών τους. Αξιοποίηση του θεσμού του Ακαδημαϊκού Συμβούλου Συστηματική παρακολούθηση της πορείας φοίτησης Συνάντηση ενημέρωσης διπλωματικής εργασίας Παρακολούθηση υλοποίησης διπλωματικής εργασίας	• Συντονιστική Επιτροπή ΠΜΣ • Διδακτικό προσωπικό ΠΜΣ • Διευθυντής/ρι α • Γραμματεία
	1.6 Φοιτητοκεντρική μαθησιακή διαδικασία	Διατήρηση και ενθάρρυνση αξιοποίησης πλήθους και ποικιλίας φοιτητοκεντρικών	Επικαιροποίηση καταγραφής μεθόδων	• Διδακτικό προσωπικό ΠΜΣ • Συντονιστική επιτροπή ΠΜΣ

		διδακτικών μεθόδων		
	1.7 Αυτονομία στη μάθηση	Αριθμός και περιεχόμενο δράσεων φοιτητών/ριών	Διατήρηση και ενθάρρυνση υλοποίησης δράσεων	• Διδακτικό προσωπικό • Συντονιστική επιτροπή ΠΜΣ
	1.8 Αξιολόγηση από φοιτητές/ριες	Αριθμός φοιτητών/ριών που συμμετέχουν σε δράσεις ανατροφοδότησης Μέσος όρος αξιολόγησης	Ανάπτυξη διαδικασιών ενημέρωσης για την αξιολόγηση Ενημερωτικό email Διαδικασία συμμετοχικής αξιολόγησης	• ΜΟΔΙΠ • Διδακτικό προσωπικό • Συντονιστική Επιτροπή ΠΜΣ • Γραμματεία ΠΜΣ
	1.9 Παρακολούθηση επαγγελματικής πορείας αποφοίτων	Έκθεση διερεύνησης απόψεων αποφοίτων ΠΜΣ για τις σπουδές τους	Διατήρηση και διεύρυνση δικτύου με αποφοίτους και φορείς Κατάρτηση μητρώου αποφοίτων ΠΜΣ Ερωτηματολόγιο διερεύνησης απόψεων αποφοίτων για τις σπουδές τους στο ΠΜΣ	• Συντονιστική Επιτροπή ΠΜΣ • Γραμματεία ΠΜΣ • Επιτροπή διετούς έκθεσης παρακολούθησης ΠΤΠΕ

Πίνακας 1: Άξονας/ στρατηγικός σκοπός 1

- **Στρατηγικός σκοπός/άξονας 2: Ενίσχυση της ερευνητικής διάστασης του ΠΜΣ και του ερευνητικού προφίλ των φοιτητών/ριών του**

Η παρακολούθηση της ερευνητικής δραστηριότητας του ΠΜΣ του ΠΤΠΕ υλοποιείται μέσα από ποικιλία δράσεων, όπως φαίνεται στον Πίνακα 2. Ο στρατηγικός αυτός άξονας έχει προτεραιοποιηθεί σύμφωνα με τις υποδείξεις της Έκθεσης Πιστοποίησης της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης και Πιστοποίησης της ΕΘΑΑΕ. Έμφαση δόθηκε στη διαμόρφωση ενισχυτικών δράσεων με σκοπό τη διασύνδεση έρευνας και διδασκαλίας αλλά και την ενίσχυση των ικανοτήτων των φοιτητών/ριών στον σχεδιασμό και στην υλοποίηση εμπειρικής έρευνας. Όπως φαίνεται στον Πίνακα 2 έχουν τεθεί τρεις (3) επιμέρους στόχοι προκειμένου να διασφαλιστεί η ενίσχυση της έρευνας στο ΠΜΣ.

ΑΞΟΝΑΣ- ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ	ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ	ΜΕΤΡΗΣΗ (δείκτης)	ΜΕΤΡΑ (ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ και ΔΡΑΣΕΙΣ) (Τι πρέπει να κάνουμε για να πετύχουμε τα προσδοκώμενα αποτελέσματα;)	ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΕΣ (Ποιος αναλαμβάνει κάθε ενέργεια;)
Σ.2 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΠΜΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΦΙΛ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	<i>3.1 Εκπαίδευση στην έρευνα</i>	Αριθμός και είδος ενεργειών για την απόκτηση ικανοτήτων φοιτητών/ριών σχεδιασμού και υλοποίησης εκπαιδευτικής έρευνας	Μάθημα μεθοδολογίας έρευνας Διαλέξεις μεθοδολογίας έρευνας	• Διδακτικό προσωπικό • Συντονιστική Επιτροπή ΠΜΣ
	<i>3.2 Διασύνδεση έρευνας και διδασκαλίας στο ΠΜΣ</i>	Καταγραφή ενεργειών	Εμπλοκή φοιτητών/ριών ΠΜΣ από το διδακτικό προσωπικό σε ερευνητικές διαδικασίες	• Διδακτικό προσωπικό • Συντονιστική Επιτροπή ΠΜΣ • Διευθυντής/ρια

	3.3 Ενίσχυση διαμόρφωσης ερευνητικού έργου	Πλήθος ολοκληρωμένων διπλωματικών εργασιών με ερευνητικό προσανατολισμό	Επικαιροποίηση Οδηγού συγγραφής διπλωματικής εργασίας Διατήρηση ικανοποιητικού αριθμού ερευνητικών διπλωματικών εργασιών Οργάνωση ερευνητικών εργαστηρίων στο πλαίσιο μαθημάτων	• Διδακτικό προσωπικό • Συντονιστική Επιτροπή ΠΜΣ
		Διατήρηση πλήθους και ενίσχυση ανακοινώσεων / δημοσιεύσεων από ΜΦ Αριθμός φοιτητών που παρακολούθησαν ή παρουσίασαν επιστημονικές εργασίες σε ημερίδες/συνέδρια	Δημιουργία λίστας επιστημονικών περιοδικών σχετικών με το γνωστικό πεδίο του ΠΜΣ Ενημέρωση για επιστημονικά συνέδρια Ενθάρρυνση παρακολούθησης και συμμετοχής σε συνέδρια του Τμήματος, του ΠΘ και άλλων ακαδημαϊκών ιδρυμάτων. Ενημέρωση λίστας δημοσιεύσεων και	• Γραμματεία ΠΜΣ • Διδακτικό προσωπικό • Διευθυντής/ρια ΠΜΣ

			διπλωματικών εργασιών ΠΜΣ	
--	--	--	------------------------------	--

Πίνακας 2: Άξονας/ στρατηγικός σκοπός 2

- Στρατηγικός σκοπός/άξονας 3: Ενίσχυση εξωστρέφειας και διασύνδεσης με την κοινωνία**

Αναφορικά με την ενίσχυση της εξωστρέφειας και της διασύνδεσης με την κοινωνία, οι αρμόδιες επιτροπές (Συντονιστική Επιτροπή ΠΜΣ, Επιτροπή Διεθνών & Ευρωπαϊκών Θεμάτων, Επιτροπή Κοινωνικών Δράσεων και Εξωστρέφειας, Διατμηματική Επιτροπή Newsletter) προτείνουν και υλοποιούν πλήθος δράσεων, όπως αποτυπώνεται στον Πίνακα 3, με στόχο την αύξηση της κινητικότητας φοιτητών/ριών, την ενίσχυση της εξωστρέφειας σε εθνικό και τοπικό επίπεδο, καθώς και τη διεύρυνση της δικτύωσης και της αλληλεπίδρασης με φοιτητές/ριες, αποφοίτους και κοινωνικούς φορείς – ορισμένοι εκ των οποίων εμπλέκονται ενεργά σε δραστηριότητες του Τμήματος. Παράλληλα, δίνεται έμφαση στη δημιουργία ανοικτών προς το κοινό εκπαιδευτικών/ερευνητικών πόρων, καθώς και στη διατήρηση του υψηλού αριθμού διεπιστημονικών δράσεων και εκδηλώσεων.

ΑΞΟΝΑΣ- ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ	ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ	ΜΕΤΡΗΣΗ (δείκτης)	ΜΕΤΡΑ (ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ και ΔΡΑΣΕΙΣ) (Τι πρέπει να κάνουμε για να πετύχουμε τα	ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΕΣ (Ποιος αναλαμβάνει κάθε ενέργεια;)
----------------------------------	------------------	----------------------	---	---

			προσδοκώμενα αποτελέσματα;)	
Σ.3 ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ, ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ, ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ	<i>3.1 Παρακολούθηση και ενίσχυση κινητικότητας φοιτητών/ριών</i>	Αριθμός εξερχομένων φοιτητριών/τών ERASMUS για υλοποίηση πρακτικής άσκησης	Δράσεις ενημέρωσης για τους τρόπους συμμετοχής σε προγράμματα κινητικότητας. Απλοποίηση των διαδικασιών που απαιτούνται για τη συμμετοχή σε προγράμματα Επικαιροποίηση ιστοσελίδας με πληροφορίες για το πρόγραμμα Erasmus+	• Γραμματεία ΠΜΣ • Συντονιστική Επιτροπή ΠΜΣ • Επιτροπή Διεθνών & Ευρωπαϊκών Θεμάτων
	<i>3.2 Παρακολούθηση και ενίσχυση εξωστρέφειας σε εθνικό/τοπικό επίπεδο, και διασύνδεση με κοινωνία και δημόσια πληροφόρηση</i>	Αναφορές σε δράσεις εξωστρέφειας σε τοπικό / εθνικό τύπο και διασύνδεσης με την κοινωνία	Χρήση ΜΚΔ Ανάρτηση συνεδρίων, Ημερίδων και άλλων δράσεων εξωστρέφειας του ΠΜΣ Προβολή δράσεων Τμήματος στα τοπικά μέσα	• Γραμματεία ΠΜΣ • Επιτροπή Κοινωνικών Δράσεων και Εξωστρέφειας, • Τμήμα Μορφωτικών Ανταλλαγών και Δημοσίων Σχέσεων ΠΘ • Συντονιστική Επιτροπή ΠΜΣ

			Επιμορφωτικά σεμινάρια σε συνεργασία με άλλους φορείς, πχ. συλλόγους εκπαιδευτικών Διαμόρφωση συνεργασιών μεταξύ εργαστηριακών μαθημάτων με δράσεις αλληλεγγύης σε κοινωνικούς φορείς	• Διατμηματική επιτροπή Newsletter
--	--	--	---	--

Πίνακας 3: Άξονας/ στρατηγικός σκοπός 3

• **Στρατηγικός σκοπός/άξονας 4: Υλικοτεχνική ανάπτυξη - αναβάθμιση περιβάλλοντος μάθησης/έρευνας**

Αναφορικά με την υλικοτεχνική ανάπτυξη και την αναβάθμιση του περιβάλλοντος μάθησης και έρευνας, η Κοσμητεία της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών (στην οποία συμμετέχει η/ο Πρόεδρος του ΠΤΠΕ), η Συντονική Επιτροπή ΠΜΣ και η Επιτροπή Χώρων είναι αρμόδια όργανα για την παρακολούθηση της επάρκειας των υποδομών και υπηρεσιών για τη μάθηση και την υποστήριξη των φοιτητών/ριών, τις τυχόν ανάγκες σε ότι αφορά την αναβάθμιση υποδομών και υπηρεσιών που καλύπτουν τις ανάγκες του ακαδημαϊκού, διοικητικού κ τεχνικού προσωπικού, αλλά και την υποστήριξη της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρίες (βλ. Πίνακα 4).

ΑΞΟΝΑΣ-ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ	ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ	ΜΕΤΡΗΣΗ (δείκτης)	ΜΕΤΡΑ (ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ και ΔΡΑΣΕΙΣ) (Τι πρέπει να κάνουμε για να πετύχουμε τα προσδοκώμενα αποτελέσματα;)	ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤ ΕΣ (Ποιος αναλαμβάνει κάθε ενέργεια;)

Σ.4 ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΜΑΘΗΣΗΣ/ ΕΡΕΥΝΑΣ	4.1 <i>Παρακολούθηση και έλεγχος επάρκειας των υποδομών και υπηρεσιών για τη μάθηση και την υποστήριξη των φοιτητών</i>	Αριθμός αιθουσών που χαρακτηρίζονται «επαρκείς»	Διαρκής έλεγχος, συντήρηση, αναβάθμιση σε: αίθουσες, εργαστήρια, βιβλιοθήκες. Διαρκής επικοινωνία με Μονάδα Ισότητας Πρόσβασης & με Επιτροπή Ισότητας Πρόσβασης Ατόμων με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες	• Επιτροπή χώρων • Συντονιστική Επιτροπή ΠΜΣ • Κοσμητεία
---	---	---	--	--

Πίνακας 4: Άξονας/ στρατηγικός σκοπός 4

Γ. Σχεδιασμός, και αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών του ΠΜΣ

Γ1. Διάρθρωση προγράμματος σπουδών

Το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει μια σειρά μαθημάτων και σεμιναρίων τα οποία συνδυάζουν τη θεωρητική μελέτη και τη βιωματική πράξη. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του ΠΜΣ, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες έχουν κατανοήσει σε βάθος κρίσιμες παιδαγωγικές, ψυχολογικές και κοινωνιολογικές πτυχές της δημιουργικής μάθησης και των εκπαιδευτικών διαστάσεων του παιχνιδιού.

Το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει τέσσερα (4) εξάμηνα φοίτησης, στα οποία περιλαμβάνονται τρία (3) εξάμηνα παρακολούθησης μαθημάτων και σεμιναρίων (δύο μαθήματα και ένα σεμινάριο ανά εξάμηνο) και ένα (1) εξάμηνο εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας. Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών παρατίθεται στον Πίνακα 5. Κάθε εξάμηνο σπουδών αντιστοιχεί σε 30 πιστωτικές μονάδες (ECTS). Το σύνολο των ECTS που απαιτούνται για την απόκτηση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών είναι 120. Η διπλωματική εργασία, η εκπόνηση της οποίας ξεκινάει στο 4ο εξάμηνο σπουδών, είναι υποχρεωτική και έχει ερευνητικό χαρακτήρα. Η επιλογή του θέματος γίνεται σε συνάρτηση με το περιεχόμενο ενός από τα διδασκόμενα μαθήματα στο ΠΜΣ.

Α' Εξάμηνο

α/α	Κωδικός Μαθήματος	Μάθημα	Πιστωτικές μονάδες (ECTS)
1	A1-X	Παιχνίδι: παιδαγωγικές διαστάσεις και εφαρμογές σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα	12

2	A2-X	Ερευνώντας τον Κοινωνικό Κόσμο	12
4	1216-A5-X	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ: Παιδαγωγική των Κοινών και Παιδική Ηλικία	6
	Σύνολο		30

Β' Εξάμηνο

α/α	Κωδικός Μαθήματος	Μάθημα	Πιστωτικές μονάδες (ECTS)
1	A3-E	Σύγχρονες παιδαγωγικές προσεγγίσεις και κριτικές θεωρήσεις της δημιουργικότητας και του παιχνιδιού	12
2	A4-E	Δημιουργικοί Πειραματισμοί με Μαθηματικά, Φυσικές Επιστήμες, Τεχνολογίες και Περιβάλλον σε πρακτικές Τυπικής και Άτυπης Εκπαίδευσης	12
3	Σ3-E	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ 1: Η συνάντηση με τον μη ανθρώπινο κόσμο ως πεδίο δημιουργικής παιδαγωγικής πράξης και περιβαλλοντικής αλλαγής	6
	Σ4-E (εναλλακτικά με το Σεμινάριο 1)	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ 2: Γλώσσα και Γραμματισμοί	6
	Σύνολο		30

Γ' Εξάμηνο

α/α	Κωδικός Μαθήματος	Μάθημα	Πιστωτικές μονάδες (ECTS)
1	B5-X	Δημιουργικά περιβάλλοντα μάθησης και πολιτισμός: Σύγχρονες κριτικές θεωρήσεις	12
2	B6-X	Κριτικές Προσεγγίσεις στη Λογοτεχνία και Δημιουργική Γραφή	12
3	Σ5-X	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ 1: Παιχνίδι και Τέχνες: Βιωματικές και αναστοχαστικές προσεγγίσεις	6
4	Σ6-X (εναλλακτικά με το Σεμινάριο 1)	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ 2: Διαδικασίες εμπύχωσης σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα	6
	Σύνολο		30

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ**Δ' Εξάμηνο**

α/α	Κωδικός Μαθήματος	Μάθημα	Πιστωτικές μονάδες (ECTS)
1	ΠΤΥΧ	Διπλωματική εργασία	30

Πίνακας 5: Αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών ΠΜΣ

Γ2. Σχεδιασμός και παρακολούθηση μαθησιακών αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα, προσόντα που απονέμονται από την επιτυχή παρακολούθηση του Π.Μ.Σ. είναι τα εξής (ΦΕΚ Β' 3250/7.06.2024):

- Η προβληματοποίηση της έννοιας της δημιουργικότητας και του παιχνιδιού μέσα από μια σειρά διεπιστημονικών θεωρήσεων.
- Η απόκτηση βιωματικής εμπειρίας της δημιουργικής σχέσης με μια σειρά αντικείμενα των τεχνών και των επιστημών.
- Η θεωρητική και εργαστηριακή εξερεύνηση της βιωματικής μάθησης ως διδακτική πρακτική σε ποικίλα περιβάλλοντα και γνωστικά αντικείμενα.
- Η ανάπτυξη της ικανότητας σχεδιασμού, υλοποίησης και αξιολόγησης αναπτυξιακά κατάλληλων, καινοτόμων και βασισμένων στην επιστημονική έρευνα εκπαιδευτικών δράσεων και υλικού τόσο στο πλαίσιο της τυπικής όσο και άτυπης μάθησης.
- Η διατύπωση και επεξεργασία ερευνητικών προβλημάτων, η εφαρμογή ερευνητικών μεθόδων, η συλλογή δεδομένων η ανάλυση και η διατύπωση συμπερασμάτων τα οποία μπορούν να υποστηριχθούν σε ένα ακαδημαϊκό πλαίσιο.

Τα μαθησιακά αποτελέσματα είναι σαφώς διαμορφωμένα και εναρμονισμένα με το Ευρωπαϊκό και το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων Ανώτατης Εκπαίδευσης επιπέδου 7, και σε αυτό το πλαίσιο παρουσιάζονται στον σχεδιασμό του περιεχομένου και στα περιγράμματα των μαθημάτων του ΠΜΣ.

Αναλυτικότερα, με βάση τα παραπάνω, τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα από τις μεταπτυχιακές σπουδές στο ΠΜΣ μπορούν ενδεικτικά να εξειδικευτούν στις παρακάτω κατηγορίες (γνώσεις, δεξιότητες, ικανότητες):

Οι φοιτητές/ριες που ολοκληρώνουν επιτυχώς τις σπουδές τους στο ΠΜΣ θα μπορούν:

Σε επίπεδο γνώσεων:

- Να περιγράφουν την παιδαγωγική και γενικότερη αξία του παιχνιδιού και των δημιουργικών περιβαλλόντων μάθησης στο πλαίσιο της τυπικής, μη τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης.
- Να αναγνωρίζουν τις θετικές επιδράσεις του παιχνιδιού και της δημιουργικότητας στη γνωστική, κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη των μαθητών.
- Να επιλέγουν τις κατάλληλες εκπαιδευτικές διαδικασίες για την εισαγωγή του παιχνιδιού στη διδασκαλία τους.

Σε επίπεδο δεξιοτήτων:

- Να ερμηνεύουν τις στάσεις των συμμετεχόντων σε διαδικασίες παιχνιδιών και δημιουργικότητας και να σχεδιάζουν μαθησιακές διαδικασίες που θα υποστηρίζουν την γνωστική και κοινωνικο-συναισθηματική εξέλιξη των συμμετεχόντων.
- Να αναπτύσσουν εκπαιδευτικές τεχνικές και εκπαιδευτικό υλικό για την προώθηση των δημιουργικών περιβαλλόντων διδασκαλίας και μάθησης.

Σε επίπεδο ικανοτήτων:

- Να επιλύουν πιθανές προβληματικές καταστάσεις που θα προκύψουν στη διαδικασία της διδασκαλίας στο πλαίσιο των δημιουργικών περιβαλλόντων και να επεκτείνουν τις

υπάρχουσες γνώσεις σε νέα πλαίσια αξιοποιώντας το παιχνίδι και τις αρχές της δημιουργικής μάθησης.

Γ3. Παρακολούθηση και επικαιροποίηση του περιεχομένου, των στόχων και της πολιτικής ποιότητας του ΠΜΣ

Το πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών παρακολουθείται, εμπλουτίζεται και αναθεωρείται από τη Συντονιστική Επιτροπή ΠΜΣ και τον/τη Διευθύντη/ρια ΠΜΣ, ανάλογα με τα αποτελέσματα της διαδικασίας εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης και την εξέλιξη στην έρευνα των γνωστικών αντικειμένων που θεραπεύει το εκπαιδευτικό προσωπικό του ΠΜΣ. Η Συνέλευση του ΠΤΠΕ ενημερώνεται, αξιολογεί και επικυρώνει την αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών με σκοπό τη βελτιστοποίηση του εκπαιδευτικού έργου. Κάθε κύκλος εμπειρίας παρέχει πλούσιο υλικό για επανασχεδιασμό ανάλογα με τις ανάγκες που αναδύονται, την εξέλιξη του επιστημονικού και ερευνητικού έργου των διδασκόντων και διδασκουσών σε αντικείμενα αιχμής που άπτονται του περιεχομένου του ΠΜΣ και τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες των μεταπτυχιακών φοιτητών/ριών όπως αυτά αναδεικνύονται από τις διαδικασίες αξιολόγησης.

Στο πλαίσιο συνεχούς παρακολούθησης, αξιολόγησης και βελτίωσης, το 2022 επικαιροποιήθηκε ο κανονισμός λειτουργίας του ΠΜΣ με το ΦΕΚ 6920/τ. Β'/30.12.2022. Το ακαδημαϊκό έτος 2023-24 το ΠΤΠΕ κατέθεσε πρόταση για την ακαδημαϊκή πιστοποίηση του ΠΜΣ και ολοκλήρωσε με επιτυχία την προβλεπόμενη διαδικασία λαμβάνοντας την πιστοποίηση από το Συμβούλιο Αξιολόγησης και Πιστοποίησης της ΕΘΑΑΕ για τα έτη 2023-2028.

Το ακαδημαϊκό έτος αναφοράς, έλαβε χώρα τροποποίηση της αρχικής απόφασης επανίδρυσης του ΠΜΣ (2018) με το ΦΕΚ Β' 3250/7.06.2024, το οποίο διαμορφώνει και τον νέο κανονισμό σπουδών. Στο ΦΕΚ αυτό καταγράφεται και το επικαιροποιημένο και εμπλουτισμένο πρόγραμμα σπουδών με καινούργια μαθήματα και σεμινάρια, καθώς και αλλαγές/βελτιώσεις στη διαδικασία φοίτησης και ολοκλήρωσης των σπουδών των μεταπτυχιακών φοιτητών/ριών.

Γ4. Πηγές ανατροφοδότησης του ΠΜΣ από τους/τις αποφοίτους/ες του

Για τον αρχικό σχεδιασμό του προγράμματος σπουδών του ΠΜΣ ζητήθηκε, εκτός των άλλων, η γνώμη των αποφοίτων του προηγούμενου προγράμματος σπουδών του ίδιου Τμήματος (Επιστήμες της Αγωγής: Παιδαγωγικό Παιχνίδι και Παιδαγωγικό Υλικό στην Πρώτη Παιδική Ηλικία») ώστε το νέο πρόγραμμα να καλύψει πιθανές γνωστικές ανάγκες των εκπαιδευομένων, οι οποίες δεν είχαν προβλεφθεί στο προηγούμενο. Επίσης, κατά τη διάρκεια του σχεδιασμού του προγράμματος έγιναν συζητήσεις με ειδικούς επιστήμονες, καθώς και επαγγελματίες που συνδέονται με το ευρύτερο γνωστικό πεδίο του ΠΜΣ και δραστηριοποιούνται σε σχετικούς κλάδους.

Συγκεκριμένα, έγιναν επαφές με ιδιοκτήτες Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης, Παιδικών Σταθμών, Χώρων Εμπύχωσης, αλλά και δημιουργούς από διαφορετικούς χώρους Τέχνης (θεάτρου, εικαστικών, μουσικής κ.ά.). Σκοπός των παραπάνω επαφών και συζητήσεων ήταν να εμπλουτισθεί το πρόγραμμα σπουδών του ΠΜΣ με θεωρητικές και πρακτικές διαστάσεις που θα δημιουργούσαν προοπτικές επαγγελματικής αποκατάστασης των αποφοίτων.

Το ΠΜΣ διατηρεί στενή σχέση και συνεργασία με τους απόφοιτους/ες του. Για την ενίσχυση της ανατροφοδότησης του ΠΜΣ με δεδομένα από τους/τις απόφοιτους/ες του αναμένεται να προγραμματιστεί η συστηματική παρακολούθηση της επαγγελματικής πορείας τους μέσα από την εκπόνηση έκθεσης διερεύνησης απόψεων αποφοίτων ΠΜΣ για τις σπουδές τους (σύμφωνα με τον στόχο ποιότητας 1.9 του στρατηγικού σκοπού 1 της στοχοθεσίας του ΠΜΣ).

Δ. Στοιχεία προόδου σε σχέση με το προηγούμενο έτος

Κατά το ακαδημαϊκό έτος αναφοράς, το ΠΜΣ «Επιστήμες της Αγωγής: Δημιουργικά περιβάλλοντα μάθησης και παιχνίδι» του Π.Τ.Π.Ε. ο συνολικός αριθμός εγγεγραμμένων μεταπτυχιακών φοιτητριών/τών στο Π.Μ.Σ. είναι 28, εκ των οποίων 26 γυναίκες και 2 άνδρες, σύμφωνα με τους δείκτες Ο.Π.Ε.Σ.Π. Μ5.056 και Μ5.057. Δεν υπήρχαν νεοεισερχόμενες/οι φοιτητές/ριες καθώς σύμφωνα με τον ισχύοντα κανονισμό του Π.Μ.Σ. για προκηρύξεις εισαγωγής ανά διετία, κατά το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024 δεν εκδόθηκε προκήρυξη. Συνεπώς, οι ετήσιοι δείκτες Ο.Π.Ε.Σ.Π. Μ5.054 και Μ5.055 έχουν τιμή 0. Επίσης, υπήρχαν 8 απόφοιτους/ες φοιτητές/ριες, με μέσο όρο βαθμολογίας 8,935 («άριστα»). Ο δείκτης ο οποίος αφορά στον λόγο του αριθμού αποφοίτων προς τον αριθμό των εγγεγραμμένων είναι 0,28 ή 28% (8 απόφοιτοι/28 εγγεγραμμένοι) για το έτος αναφοράς. Ο σχετικός δείκτης Ο.Π.Ε.Σ.Π. που εκφράζει το ετήσιο ποσοστό αποφοίτων προς τους εγγεγραμμένους (Δ5.05-21) είναι 22,22%. Η τιμή αυτή δεν παρέχει μία αντιπροσωπευτική εικόνα του υπό εξέταση ζητήματος αν λάβουμε υπόψη το γεγονός ότι πρόκειται για πρόγραμμα σπουδών με διετή κύκλο σπουδών που περιλαμβάνει υποχρεωτική υλοποίηση ερευνητικής διπλωματικής εργασίας και έτσι το έτος αναφοράς δεν είναι δυνατό να αποφοιτήσει μεγάλος αριθμός φοιτητριών/τών. Κατά συνέπεια, η τιμή του δείκτη αυτού παραμένει ικανοποιητική.

Μεταπτυχιακές/οί φοιτήτριες/τές	2022-23	2023-24
Ενεργοί φοιτητές/ριες	36	28
Αριθμός αποφοίτων φοιτητών-ριών / αριθμός εγγεγραμμένων φοιτητών-ριων	0,33	0,28
Αριθμός φοιτητών-ριών/αριθμός διδασκόντων-ουσών (δείκτες: Δ5.20-212 & Δ5.21-212 σύμφωνα με ΜΟΔΙΠ)	2,7	7
Ετήσιο ποσοστό αποφοίτων προς τους εγγεγραμμένους (Δ5.05-21 ΜΟΔΙΠ)	25,00%	22,22%

Πίνακας 6: Δείκτες ποιότητας φοίτησης στο Π.Μ.Σ.

Ως προς τη Δομή και Οργάνωση Σπουδών, δεν προβλέπεται υποχρεωτική πρακτική άσκηση, ενώ ο αριθμός μαθημάτων με άσκηση υπαίθρου ή επιτόπια επίσκεψη ανέρχεται σε 2, σύμφωνα με τους δείκτες Μ5.022 και Μ5.034.

Για την ολοκλήρωση των σπουδών στο Π.Μ.Σ. προβλέπεται υποχρεωτική εκπόνηση διπλωματικής εργασίας, όπως αποτυπώνεται στον δείκτη Ο.Π.Ε.Σ.Π. Μ5.023. Σημειώνεται ότι η ποιότητα και το υψηλό ερευνητικό και επιστημονικό επίπεδο των διπλωματικών εργασιών που υλοποιούνται στο Π.Μ.Σ. τεκμηριώνεται και από τις τρεις επιστημονικές εργασίες οι οποίες δημοσιεύτηκαν σε επιστημονικά περιοδικά και πρακτικά επιστημονικών συνεδρίων το ακαδημαϊκό έτος αναφοράς. Οι εργασίες αυτές, οι οποίες είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ., συμβάλουν στην επικοινωνία και διάχυση του επιστημονικού και ερευνητικού έργου που υλοποιείται από τις/τους μεταπτυχιακές/ούς φοιτήτριες/τές και διδάσκουσες/οντες στο Π.Μ.Σ. του Π.Τ.Π.Ε.

Κατά την περίοδο αναφοράς δεν πραγματοποιήθηκαν μετακινήσεις μεταπτυχιακών φοιτητριών/τών. Το μεγαλύτερο μέρος του ενεργού πληθυσμού βρισκόταν στο 2ο έτος, με έμφαση στην εκπόνηση της υποχρεωτικής διπλωματικής εργασίας και με μειωμένο αριθμό διδασκόμενων μαθημάτων, κατάσταση που δεν ευνοεί εξάμηνες μετακινήσεις. Επιπλέον, λόγω του διετούς κύκλου εισαγωγής μεταπτυχιακών φοιτητριών/τών δεν υπήρξε νέο τμήμα

πρωτοετών το 2023-2024 ώστε να δημιουργηθούν διαθέσιμες ευκαιρίες κινητικότητας. Συνεπώς, οι εισερχόμενες/οι και οι εξερχόμενες/οι είναι μηδέν, σύμφωνα με τους δείκτες Ο.Π.Ε.Σ.Π. Μ5.042, Μ5.043, Μ5.044 και Μ5.045.

Τα μαθήματα του Π.Μ.Σ. αξιολογούνται σε εξαμηνιαία βάση από τις/τους μεταπτυχιακές/ούς φοιτήτριες/τές. Η αξιολόγηση γίνεται μέσα από την πλατφόρμα ηλεκτρονικής αξιολόγησης της ΜΟ.ΔΙ.Π. του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Οι φοιτήτριες/τές καλούνται να συμπληρώσουν ερωτηματολόγιο για κάθε μάθημα, απαντώντας σε ενότητες ερωτήσεων με σκοπό την αξιολόγηση: α) του μαθήματος, β) των εργασιών, γ) των διδασκόντων/ουσών, δ) του εργαστηριακού πλαισίου και ε) της δικής τους συμβολής στην εκπαιδευτική διαδικασία. Η αξιολόγηση λαμβάνει χώρα με τη χρήση βαθμολογικής κλίμακας 0-5 και είναι ανώνυμη. Στο τέλος του ερωτηματολογίου υπάρχει κενό πεδίο με την ένδειξη «σχόλια», όπου μπορούν να προστεθούν περαιτέρω παρατηρήσεις για το μάθημα που αξιολογείται. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης από τις/τους φοιτήτριες/τές λαμβάνονται υπόψη και ανατροφοδοτούν στον σχεδιασμό της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Κατά το ακαδημαϊκό έτος αναφοράς, ο μέσος όρος βαθμολογίας αξιολόγησης των μαθημάτων και σεμιναρίων από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές/ριες ήταν 4,3. Και εδώ η σύγκριση δεν μπορεί να είναι απολύτως ασφαλής, καθώς με βάση τη διετή διάρκεια του κύκλου σπουδών, το ακαδημαϊκό έτος αναφοράς αξιολογήθηκαν 2 μαθήματα και 1 σεμινάριο (3ο εξάμηνο σπουδών), ενώ κατά το προηγούμενο έτος αξιολογήθηκαν 4 μαθήματα και δύο σεμινάριο (1ο & 2ο εξάμηνο σπουδών). Παρόλα αυτά, ο βαθμός αξιολόγησης παραμένει σταθερός και ελαφρώς αυξημένος. Βέβαια, η συμμετοχή στην αξιολόγηση έχει παρουσιάσει σημαντική μείωση, καθώς μόνο 2 φοιτητές/ριες συμμετείχαν στη διαδικασία αξιολόγησης. Συγκεκριμένος λόγος με σκοπό τη σύγκριση με προηγούμενη χρονιά δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί καθώς δεν έχουμε συγκρίσιμα στοιχεία από τον ΟΠΕΣΠ για τα δύο ακαδημαϊκά έτη.

Αξιολόγηση από φοιτητ@ς	2022-23	2023-24
Μέσος όρος αξιολόγησης μαθημάτων	4,05	4,3
Συμμετοχή	70%	↓

Πίνακας 7: Αξιολόγηση μαθημάτων

Ο δείκτης αναλογίας διδασκόμενων προς διδάσκουσες/οντες ανέρχεται σε 7:1, δηλαδή 28 φοιτήτριες/τές προς 4 διδάσκουσες/οντες, σύμφωνα με τους δείκτες ΜΟΔΙΠ Δ5.20-212 και Δ5.21-212. Δηλαδή, σε κάθε επτά (7) φοιτήτριες/τές αντιστοιχεί μία/ένας διδάσκουσα/ων. Η αναλογία αποδίδεται στον διετή κύκλο σπουδών, στον περιορισμένο αριθμό εισακτέων και στη σταθερή συμμετοχή των μελών Δ.Ε.Π. του Π.Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία. Στόχος είναι η διατήρηση της αναλογίας σε αυτά τα επίπεδα.

Φόρτος εργασίας/εβδομάδα

Όλα τα μαθήματα έχουν διάρκεια 3 ώρες διδασκαλίας την εβδομάδα. Σε κάθε εξάμηνο παρακολουθούνται δύο μαθήματα, άρα 6 ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας, ενώ τα σεμινάρια που συμπεριλαμβάνονται στο Π.Μ.Σ. έχουν συνολική διάρκεια 18 ωρών και κατανέμονται αναλόγως του περιεχομένου τους. Επίσης, το ακαδημαϊκό εξάμηνο εκτείνεται σε 13 εβδομάδες διδασκαλίας και 2 εβδομάδες εξετάσεων ή υποβολής απαλλακτικών εργασιών. Η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική με όριο απουσιών που δεν ξεπερνά το 30% ανά μάθημα.

Υποχρεώσεις διδασκουσών/όντων

Κατά την έναρξη κάθε εξαμήνου, οι διδάσκουσες/οντες καταθέτουν αναλυτικό περίγραμμα του μαθήματος με εβδομαδιαία κατανομή της ύλης και σύγχρονη βιβλιογραφία,

το οποίο αναρτάται στον ιστοχώρο του του μαθήματος. Αναπληρώνουν μαθήματα αν υπάρξει κώλυμα, με ανάρτηση ημερομηνίας και ωρών αναπλήρωσης. Οι διδάσκουσες/οντες αναλαμβάνουν ρόλο ακαδημαϊκού συμβούλου και στις υποχρεώσεις τους είναι να συναντούν τις/τους μεταπτυχιακές/ούς φοιτήτριες/τές τακτικά, υποστηρίζοντάς τους στη γενική πορεία σπουδών. Η αξιολόγηση των φοιτητριών/τών είναι ευθύνη της/του διδάσκουσας/ντος, με σαφή κριτήρια που αναγράφονται στο αναλυτικό περίγραμμα του μαθήματος. Ο ανώτατος αριθμός διπλωματικών ανά επιβλέπουσα/οντα καθορίζεται από τη Συνέλευση Τμήματος, ώστε να κατανέμεται ισορροπημένα ο φόρτος απασχόλησης σε όλες/ους τις/τους διδάσκουσες/οντες.

Η ανάθεση διδασκαλίας γίνεται με απόφαση της Συνέλευσης Τμήματος, ύστερα από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ. Επιλέγονται, εκτός από μέλη ΔΕΠ, και ομότιμοι/ες, αφυπηρετησαντες/σες, συνεργαζόμενοι/ες, εντεταλμένοι/ες, επισκέπτες/τριες καθηγητές/τριες ή ερευνητές/τριες, ερευνητές/τριες από ερευνητικούς φορείς και επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους. Για την επίβλεψη διπλωματικών εργασιών απαιτείται διδακτορικό και ο ορισμός γίνεται από τη Συνέλευση μετά από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ. Ζητήματα υπηρεσιακής εξέλιξης μελών ΔΕΠ/ΕΔΙΠ/ΕΤΕΠ δεν ρυθμίζονται από τον Κανονισμό του Π.Μ.Σ., αλλά από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο του ν. 4957/2022, στο οποίο παραπέμπουν οι Κανονισμοί του Π.Μ.Σ.

Το κανονιστικό πλαίσιο του Π.Μ.Σ. επιτρέπει την πρόσκληση και ανάθεση σε επισκέπτριες/ες καθηγητές/τριες και ερευνητές/τριες, καθώς και σε επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, πέρα από τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος. Αυτό δίνει δυνατότητα προσέλκυσης υψηλού επιπέδου διδασκουσών/ντων. Μέχρι 35% της διδασκαλίας μπορεί να γίνεται με μέσα εξ αποστάσεως, κάτι που διευκολύνει συνεργασίες με εξωτερικές/ούς διδάσκουσες/οντες.

Η διδασκαλία των μαθημάτων στο Π.Μ.Σ. συνδυάζει διαλέξεις σεμινάρια, βιωματικές δραστηριότητες και εργαστήρια. Υφίσταται υποστήριξη των μαθημάτων μέσω της πλατφόρμας e-class με αναρτήσεις υλικού, εργασιών και ανακοινώσεων. Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητριών/τών γίνεται με εργασίες και εξετάσεις, όπως ορίζει κάθε διδάσκουσα/ων. Υπάρχει δυνατότητα επανεξέτασης και σαφώς προσδιορισμένα κριτήρια.

Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας διαθέτει θεσμοθετημένο Κέντρο Υποστήριξης Διδασκαλίας και Μάθησης (ΚΕ.ΔΙ.ΜΑ.), με αποστολή την αναβάθμιση του διδακτικού έργου και την υποστήριξη της πανεπιστημιακής παιδαγωγικής. Το ΚΕ.ΔΙ.ΜΑ. υλοποιεί επαναλαμβανόμενους κύκλους μάθησης διάρκειας επτά εβδομάδων, σε σταθερή εβδομαδιαία ζώνη (κάθε Δευτέρα 18:00-20:00) και διαδικτυακά μέσω MS Teams, καθώς και στοχευμένες ημερίδες σε πόλεις όπου υπάρχουν εγκαταστάσεις του Π.Θ. Παρέχει οργανωμένη τηλεκαίτευση μέσω της πλατφόρμας e-class και διαθέτει ανοιχτό αποθετήριο εκπαιδευτικού υλικού. Διατηρεί σταθερά κανάλια υποστήριξης για τις/τους διδάσκουσες/οντες, με ιστοσελίδα και στοιχεία επικοινωνίας. Το έτος αναφοράς δεν υλοποιήθηκαν προγράμματα επιμόρφωσης από το ΚΕ.ΔΙ.ΜΑ., ενώ στον Α΄ Κύκλο Μάθησης (Μάιος-Ιούνιος 2023) συμμετείχαν πάνω από 80 μέλη προσωπικού του Π.Θ. Από το Π.Μ.Σ. τον Α΄ Κύκλο Μάθησης παρακολούθησαν δύο διδάσκοντες, ενώ ένας διδάσκων συμμετείχε ως επιμορφωτής.

Η στελέχωση στο ακαδημαϊκό σκέλος κρίνεται επαρκής, με δυνατότητα ευέλικτων συμπράξεων όπου χρειάζεται. Όμως, η απουσία οργανικής θέσης διοικητικού προσωπικού για τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. δημιουργεί εξάρτηση από ετήσιες χρηματοδοτήσεις και αυξάνει τον κίνδυνο για αποσπασματική ποιότητα των διοικητικών υπηρεσιών στο Π.Μ.Σ. Ενδείκνυται η εξέταση θεσμοθέτησης οργανικής θέσης διοικητικής υποστήριξης στο Π.Μ.Σ.

Ε. Μαθησιακοί πόροι - Υπηρεσίες φοιτητικής στήριξης – Χρηματοδότηση

Το ΠΜΣ προσφέρεται δωρεάν και επιχορηγείται με ένα συμβολικό ποσό από τον ΕΛΚΕ του ΠΘ. Τα μαθήματα του Π.Μ.Σ. υλοποιούνται στις εγκαταστάσεις του Π.Τ.Π.Ε., και ειδικότερα στην Αίθ. Β (Η/Υ) του Κτηρίου Δελμούζου.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και φοιτήτριες του Π.Μ.Σ. δικαιούνται τις εξής παροχές:

- Λογαριασμό χρήστη που παρέχεται από το Π.Θ. και εξασφαλίζει πρόσβαση σε ποικίλες ψηφιακές υπηρεσίες του ιδρύματος
- Ακαδημαϊκή ταυτότητα με ισχύ και δελτίου ειδικού εισιτηρίου (ΠΑΣΟ).
- Πλήρη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (για ανασφάλιστους/ες φοιτητές/ριες).
- Υποβολή αίτησης για τη χορήγηση δυνατότητας δωρεάν σίτισης, αν πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζει η Διεύθυνση Φοιτητικής Μέριμνας (<https://www.uth.gr/zo/foititiki-merimna/merimna-epikoinonia>) του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Ε1. Εγγραφή - Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες

Το Τμήμα μέσω του πληροφοριακού συστήματος της Ηλεκτρονικής γραμματείας παρέχει στους φοιτητές/τριες και τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος μια σειρά από online ηλεκτρονικές υπηρεσίες. Συγκεκριμένα, για τους φοιτητές/τριες παρέχει ηλεκτρονικές υπηρεσίες, όπως εγγραφή στο πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών, αίτηση για το πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών, ανανέωση εγγραφής, δήλωση μαθημάτων, πρόσβαση στην προσωπική καρτέλα (προσωπικά στοιχεία και ακαδημαϊκό έργο), κανόνες φοίτησης, έλεγχο προόδου, υποβολή αίτησης για χορήγηση πιστοποιητικών, πληροφόρηση για την ακαδημαϊκή δομή, τα μαθήματα, τους διδάσκοντες, κλπ. Το ηλεκτρονικό σύστημα Γραμματείας προσφέρει υπηρεσίες και στα μέλη ΔΕΠ σχετικές με την καταχώρηση και ανάρτηση βαθμολογίας, διατήρηση ιστορικού βαθμολογίας ανά μάθημα, καθώς εξαγωγή στατιστικών στοιχείων για την επίδοση και την εξέλιξη της ακαδημαϊκής πορείας των φοιτητών/τριών. Μέσω της χρήσης αυτού του πληροφοριακού συστήματος, το ΠΜΣ συλλέγει, αναλύει και αξιοποιεί χρήσιμα στοιχεία για να εξάγει συμπεράσματα (π.χ., για τη συμμετοχή σε εξετάσεις μαθημάτων κ.α.) και για ειδικά και γενικότερα χαρακτηριστικά του φοιτητικού πληθυσμού. Η πλατφόρμα τηλεκαίτευσης eClass (<https://eclass.uth.gr/>) λειτουργεί ως το ενοποιημένο σύστημα ηλεκτρονικής μάθησης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και υποστηρίζεται από τη Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης σε συνεργασία με τη Δ/ση Μηχανοργάνωσης. Μέσω του eclass οι φοιτητές του ΠΜΣ έχουν πρόσβαση σε διδακτικό υλικό και πληροφορίες για τη δομή και το περιεχόμενο των μαθημάτων, παρουσιάσεις και σημειώσεις των μαθημάτων καθώς και άλλο βοηθητικό διδακτικό υλικό, ενώ έχουν τη δυνατότητα υποβολής και λήψης μέσω email εργασιών, την ανάγνωση των ανακοινώσεων για τα μαθήματα από τους διδάσκοντες, την επικοινωνία με τους διδάσκοντες, κ.α. Το eclass παρέχει τη δυνατότητα στους διδάσκοντες να αντλήσουν και διάφορα στοιχεία όσον αφορά τους φοιτητές που ενδιαφέρονται και έχουν εγγραφεί στο μάθημα.

Ε2. Ακαδημαϊκός Σύμβουλος Καθηγητής/τρια

Ο θεσμός του/της Ακαδημαϊκού Συμβούλου Καθηγητή/τριας συμβάλλει στη διαμόρφωση ενός υποστηρικτικού πλαισίου κατά τη διάρκεια της φοίτησης στο Π.Μ.Σ. Ο/η Σύμβουλος Καθηγητής/τρια παρέχει ενημέρωση και υποστηρικτικές υπηρεσίες στους νεοεισερχομένους/ες φοιτητές και φοιτήτριες του Π.Μ.Σ. Έχει τη γενικότερη εποπτεία τους

καθόλη τη διάρκεια της φοίτησής τους, προσφέροντας καθοδήγηση σε ζητήματα σπουδών αλλά και στήριξη για την υπέρβαση δυσκολιών που ενδέχεται να προκύψουν. Στο πρώτο εξάμηνο των σπουδών ορίζεται για κάθε φοιτητή/τρια ο/η Σύμβουλος Καθηγητής/τρια, ο/η οποίος/α είναι μέλος ΔΕΠ του Π.Τ.Π.Ε. και διδάσκει στο Π.Μ.Σ. Κάθε Σύμβουλος Καθηγητής/τρια ασχολείται ουσιαστικά και σε βάθος με τα πιθανά ακαδημαϊκά ή πρακτικά ζητήματα που μπορεί να αντιμετωπίσει ο φοιτητής στο πλαίσιο των σπουδών του στο ΠΜΣ. Ο/Η Σύμβουλος Καθηγητής/τρια είναι ο πρώτος/η διδάσκων/ουσα με τον/την οποίο/α θα έρθει σε επαφή ο/η φοιτητής/τρια στην περίπτωση που χρειάζεται να αντιμετωπίσει κάποιο πρόβλημα ή δυσκολία ή να ζητήσει μια συμβουλή/γνώμη σχετικά με τις σπουδές του/της στο ΠΜΣ. Στη συνέχεια ο/η σύμβουλος καθηγητής/τρια έχει τη δυνατότητα να τον παραπέμψει σε άλλους διδάσκοντες/ουσες ή θεσμούς του Πανεπιστημίου, εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο.

E3. Διαδικασίες και εμπειρία διαχείρισης αναγκών και παραπόνων των φοιτητών/ριών

Το διδακτικό προσωπικό του ΠΜΣ στέκεται με ετοιμότητα και ιδιαίτερη ευαισθησία στην ικανοποίηση των αναγκών και στη διαχείριση των παραπόνων των φοιτητριών/ριών, με σκοπό τη βέλτιστη διαχείριση και την επίλυσή τους. Ο μικρός αριθμός των εισακτέων και η εισαγωγή φοιτητών/τριών κάθε δύο χρόνια παρέχει επαρκή χρόνο για στενή συνεργασία και την υπέρβαση τυχόν δυσκολιών που προκύπτουν. Το διδακτικό προσωπικό παρέχει ανελλιπώς συμβουλευτικό έργο σε εκπαιδευτικά ζητήματα που απασχολούν και αναδεικνύονται από τους/τις φοιτητές/ριες. Ο/Η Διευθυντής/ντρια του ΠΜΣ παρακολουθεί και συλλέγει τις ανάγκες των φοιτητών/τριών με την υποστήριξη της Γραμματείας του ΠΜΣ. Τα φοιτητικά θέματα παραπέμπονται στην αρμόδια πενταμελή Επιτροπή Π.Μ.Σ. του Π.Τ.Π.Ε. προς συζήτηση και επίλυση.

E4. Αναστολή φοίτησης

Στους μεταπτυχιακούς/κες φοιτητές/τριες μπορεί να χορηγηθεί, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, αναστολή σπουδών. Η διαδικασία και οι όροι της αναστολής σπουδών ορίζονται από τον κανονισμό σπουδών ΠΜΣ (ΦΕΚ Β' 3250/7.06.2024). Με δεδομένο ότι η εισαγωγή νέων φοιτητών γίνεται κάθε δεύτερο έτος και με την ίδια συχνότητα επαναλαμβάνεται η διδασκαλία των μαθημάτων, ο/η φοιτητής/τρια που θα ζητήσει αναστολή σπουδών υποχρεούται να παραμείνει εκτός του τρέχοντος κύκλου σπουδών και να επανεγγραφεί στο αντίστοιχο εξάμηνο του επόμενου κύκλου σπουδών (μετά από δύο έτη). Κατά την διάρκεια της αναστολής, ο μεταπτυχιακός φοιτητής χάνει την ιδιότητα του φοιτητή. Ο χρόνος της αναστολής δεν προσμετράται στην ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

ΣΤ. Διαχείριση πληροφοριών

Με βάση τις ανάγκες συλλογής δεδομένων που έχουν προκύψει τα τελευταία χρόνια, το Τμήμα έχει οριοθετήσει μια πλήρη αλυσίδα συλλογής δεδομένων (pipeline), ώστε να επιτευχθεί η μέγιστη δυνατή τυποποίηση και αυτοματοποίηση της. Πιο συγκεκριμένα, σε πρωτογενές επίπεδο η συλλογή στοιχείων για τους διάφορους αξιολογικούς δείκτες πραγματοποιείται από το προσωπικό της γραμματείας του ΠΜΣ σε συνεργασία με τον/την Δ/ντη/τρια και τη Συντονιστική Επιτροπή ΠΜΣ όπου χρειάζεται..

Σε δευτερογενές επίπεδο, το σύνολο των στοιχείων που συλλέγονται αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας της ΟΜΕΑ, η οποία παρουσιάζει τα αποτελέσματα ανάλυσης στη Συνέλευση του Τμήματος. Ακολούθως, η Συνέλευση προχωρά σε συζήτηση των αποτελεσμάτων στη συνακόλουθη λήψη αποφάσεων.

Οι παραπάνω διαδικασίες συλλογής δεδομένων είναι περιοδικές με συχνότητα που εξαρτάται από το είδος των καταγραφόμενων στοιχείων (π.χ. οι νεοεισερχόμενοι φοιτητριες/τές καταγράφονται την περίοδο του Σεπτεμβρίου).

Η συλλογή ενός μέρους των δεδομένων (π.χ. προσφερόμενα μαθήματα, εγγεγραμμένοι φοιτητές κτλ.) πραγματοποιείται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος της Ηλεκτρονικής Γραμματείας. Οι υπόλοιπες κατηγορίες δεδομένων (π.χ. αρχείο διπλωματικών εργασιών, κατάλογος δημοσιεύσεων) συλλέγονται με τη χρήση λογιστικών φύλλων και συστημάτων διαχείρισης βάσεων δεδομένων.

Η ανάλυση των δεδομένων πραγματοποιείται στη βάση των αξόνων ενδιαφέροντος και πάντα συγκριτικά με τους αντίστοιχους δείκτες των προηγούμενων ετών για να προκύπτει μια εικόνα της εξέλιξης των δεικτών στον χρόνο. Η ανάλυση αυτή επιτρέπει στη Συντονιστική Επιτροπή ΠΜΣ και τη Συνέλευση τη λήψη αποφάσεων στη βάση της επίτευξης των επιδιωκόμενων στόχων ή της απόκλισης από αυτούς.

Ακολουθώντας, με βάση τα αποτελέσματα η Συνέλευση και η Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ αναθέτει την προπαρασκευαστική επεξεργασία προτάσεων σε επιμέρους επιτροπές, οι οποίες τις υποβάλουν στη Συνέλευση προς διαβούλευση.

Ζ. Δημόσια Πληροφόρηση κατά το έτος αναφοράς

Ο επίσημος ιστοχώρος του Τμήματος αποτελεί κεντρικό κόμβο διαφανούς πληροφόρησης, καθώς συγκεντρώνει και παρουσιάζει αναλυτικά δεδομένα που αφορούν το διδακτικό και διοικητικό προσωπικό, τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών, το ωρολόγιο πρόγραμμα καθώς και το σύνολο των λειτουργιών και δράσεων του Τμήματος. Ειδικότερα, διαθέτει στοιχεία που αφορούν τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα. Ο ιστοχώρος είναι διαθέσιμος σε δίγλωσση μορφή (ελληνική και αγγλική), γεγονός που εξυπηρετεί τόσο την εσωτερική ακαδημαϊκή κοινότητα όσο και την προβολή του Τμήματος σε διεθνές επίπεδο <https://ece.uth.gr/spoudes/metaptuxiakes-spoudes>. Επιπλέον, πληροφόρηση για το ΠΜΣ μπορεί να αναζητήσει κανείς και στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης (<https://www.facebook.com/pms.ptpe.uth>).

Η επικαιροποίηση του περιεχομένου πραγματοποιείται είτε περιοδικά είτε σε συνεχή βάση, αναλόγως της φύσης και της σπουδαιότητας της πληροφορίας. Την ευθύνη για την ενημέρωση φέρουν αφενός ειδικώς επιφορτισμένα στελέχη της Γραμματείας του Τμήματος και αφετέρου οι αρμόδιες επιτροπές, όπως η Επιτροπή Ψηφιακών Υποδομών και η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών και Φοιτητικών Θεμάτων.

Στον ιστοχώρο έχουν αναρτηθεί όλα τα θεσμικά και κανονιστικά κείμενα που αφορούν το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (κανονισμοί, Οδηγός Σπουδών, προγράμματα σπουδών, σχετική νομοθεσία). Επιπροσθέτως, στη διεύθυνση <http://www.ece.uth.gr/main/el/content/1204-e-topos> παρατίθεται συγκεντρωτικός κατάλογος διαδικτυακών τόπων που συνδέονται με τις δραστηριότητες του Τμήματος.

Πέραν του κεντρικού ιστοχώρου, η διάχυση πληροφοριών επιτυγχάνεται και μέσω συμπληρωματικών ηλεκτρονικών καναλιών επικοινωνίας που αφορούν γενικότερα το Τμήμα:

- **Λίστα Αλληλογραφίας Ιδρύματος** (<http://webmail.uth.gr>): Χρησιμοποιείται για την κοινοποίηση ανακοινώσεων σχετικών με σημαντικές δράσεις του Τμήματος. Η αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων διενεργείται είτε από τη Γραμματεία είτε από μέλη του διδακτικού προσωπικού, εκπροσωπώντας τις αρμόδιες επιτροπές.

- **Newsletter Σχολής Επιστημών του Ανθρώπου** (<https://deanhum.uth.gr/news>), (<https://ece.uth.gr/tag/pms/>): Το Τμήμα συμμετέχει συστηματικά στο ενημερωτικό δελτίο που εκδίδεται σε επίπεδο Σχολής. Η σύνταξη του περιεχομένου που αφορά το Τμήμα ανατίθεται σε μέλη της Επιτροπής Κοινωνικών Δράσεων και Εξωστρέφειας, κατόπιν ανοικτής πρόσκλησης.

Η. Συμπεράσματα

Στην παρούσα έκθεση παρουσιάζονται στοιχεία για την λειτουργία του ΠΜΣ του Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας για το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024, όσον αφορά την υλοποίηση βασικών αξόνων της στοχοθεσίας του. Ιδιαίτερα θετικά αποτιμώνται κατά το έτος αναφοράς τα παρακάτω σημεία:

- **Θεματική**

Το ΠΜΣ είναι πρωτοπόρο καθώς επιχειρεί θεωρητικά (σε επίπεδο θεωρητικών προσεγγίσεων και παραδόσεων) και πρακτικά (σε επίπεδο διδασκαλίας αλλά και έρευνας) να προωθήσει τη δημιουργική μάθηση μέσω παιχνιδιού. Ειδικότερα, το ΠΜΣ συνδυάζει δύο θεμελιώδεις προσεγγίσεις: (α) ενεργητική προσέγγιση και συμμετοχή των μαθητών στη μαθησιακή διαδικασία και (β) παιγνιώδη, δημιουργική και διερευνητική υλοποίηση της μάθησης σε διάφορα γνωστικά πεδία.

- **Διεπιστημονική προσέγγιση**

Η μεγάλη καινοτομία του ΠΜΣ συνίσταται στη διεπιστημονική προσέγγιση παιχνιδιού και δημιουργικής μάθησης, με την αξιοποίηση ενός μεγάλου φάσματος ειδικοτήτων (Παιδαγωγική, Τέχνες, Κοινωνικές Επιστήμες, Θετικές Επιστήμες). Από την άποψη αυτή, αξιοσημείωτη είναι η συνέργεια που αναπτύσσουν τα μέλη ΔΕΠ και ΕΔΙΠ για τη διεπιστημονική προσέγγιση του αντικειμένου του ΠΜΣ.

- **Έμφαση σε έρευνα**

Ισχυρό στοιχείο του ΠΜΣ είναι η ερευνητική του διάσταση. Αφενός, στο πλαίσιο του ΠΜΣ επιχειρείται η διασύνδεση έρευνας και διδασκαλίας, καθώς οι φοιτήτριες/τές μυσούνται στην έρευνα σχεδιάζοντας μικρά ερευνητικά σχέδια στο πλαίσιο παρακολούθησης των διαφόρων μαθημάτων. Παράλληλα, συνεργάζονται με τα ερευνητικά εργαστήρια του τμήματος υπό την επίβλεψη μελών ΔΕΠ, συμμετέχοντας στην εκπόνηση εμπειρικών ερευνών και ερευνητικών προγραμμάτων. Αφετέρου, είναι υποχρεωτική η εκπόνηση διπλωματικής εργασίας ερευνητικού χαρακτήρα. Σημαντικός δείκτης της ερευνητικής αυτής διάστασης είναι η δημοσίευση διπλωματικών εργασιών ο εκπονήθηκαν από φοιτητές του ΠΜΣ σε επιστημονικά περιοδικά και πρακτικά συνεδρίων.

- **Φοιτητοκεντρική προσέγγιση**

Το ΠΜΣ επιδιώκει την υλοποίηση μιας ενσώματης και βιωματικής προσέγγισης στη μάθηση, συνδυάζοντας βιωματικές δραστηριότητες, εργαστήρια και μαθησιακές εμπειρίες, υλοποιώντας με τον τρόπο αυτό το θεωρητικό του περιεχόμενο ως διδακτική πρακτική. Παράλληλα, ο θεσμός του ακαδημαϊκού συμβούλου, επιτρέπει την παρακολούθηση και την υποστήριξη των φοιτητών σε όλη τη διάρκεια της φοίτησής τους, παρέχοντας τις απαιτούμενες ακαδημαϊκές ή άλλες συμβουλές και καθοδήγηση.

- *Παρακολούθηση υλοποίησης ΠΜΣ*

Η ποιότητα του ΠΜΣ διασφαλίζεται μέσα από ένα δομημένο πλαίσιο που περιλαμβάνει μια σειρά από ενέργειες όπως (α) τη συστηματική παρακολούθηση και αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών (β) την αξιολόγηση των μαθημάτων από τους φοιτητές. Η συλλογή στοιχείων, η επεξεργασία τους και η αποτύπωσή τους σε μορφή ποσοτικών δεικτών επιτρέπουν την πολυδιάστατη παρακολούθηση υλοποίησης του προγράμματος.

- *Εξωστρέφεια*

Η πληροφόρηση που είναι διαθέσιμη μέσω του ιστοχώρου του τμήματος καθώς και η διάχυση πληροφοριών σχετικά με το πρόγραμμα σπουδών και τις δράσεις του ΠΜΣ αποτελούν χαρακτηριστικά παραδείγματα εξωστρέφειας. Παράλληλα, οι προσκεκλημένες διαλέξεις και παρουσιάσεις που γίνονται από εξειδικευμένους επιστήμονες, ερευνητές ή διακεκριμένους επαγγελματίες συνιστούν μια γέφυρα του ΠΜΣ με άλλους ερευνητικούς και επαγγελματικούς φορείς. Τέλος, θα πρέπει να σημειωθεί το γεγονός ότι το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών καταρτίστηκε λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες εξωτερικών επαγγελματικών φορέων (κέντρα δημιουργικής απασχόλησης, παιδικοί σταθμοί, δημιουργοί χώρων τέχνης κτλ).

Προκλήσεις για το μέλλον – και μελλοντικούς στόχους – αποτελούν:

- *Ποσοτική αποτύπωση δεικτών*

Επισημαίνεται πως οι εισακτέοι στο ΠΜΣ είναι κάθε 2 χρόνια, με κάθε ομάδα εισακτέων να συνιστά έναν αυτόνομο κύκλο φοίτησης. Το γεγονός αυτό συνεπάγεται ότι η συγκριτική εξέταση ποσοτικών δεικτών χρησιμοποιώντας ως έτος αναφοράς το προηγούμενο έτος είναι εξαιρετικά προβληματική. Ειδικότερα, η σύγκριση με τα προηγούμενα εξάμηνα δεν συνιστά αντιπροσωπευτικό δείκτη καθώς πρόκειται για διαφορετικά μαθήματα, διαφορετικό περιεχόμενο, με διαφορετικές ομάδες διδασκόντων, διαφορετικές διδακτικές μαθησιακές δραστηριότητες, τρόπους αξιολόγησης κτλ. δεδομένης της επισήμανσης αυτής, προτείνεται η σύγκριση μεταξύ των ίδιων μαθημάτων ανά κύκλο σπουδών (δηλαδή κάθε 2 χρόνια αντί σε ετήσια βάση).

- *Διοικητική υποστήριξη*

Η ύπαρξη διοικητικού προσωπικού είναι απολύτως απαραίτητη για την εύρυθμη λειτουργία του ΠΜΣ. Η απουσία τέτοιας θέσης δημιουργεί εξάρτηση από χρηματοδοτήσεις και υποσκάπτει την ποιότητα των διοικητικών υπηρεσιών του ΠΜΣ. Προτείνεται η θεσμοθέτηση οργανικής διοικητικής θέσης για την υποστήριξη του ΠΜΣ.

- *Μειωμένη συμμετοχή φοιτητών στην αξιολόγηση των μαθημάτων*

Η συμμετοχή των φοιτητών στην αξιολόγηση των μαθημάτων υπήρξε ανησυχητικά χαμηλή για το τρέχον έτος, καθώς μόλις 2 φοιτητές προχώρησαν στη συμπλήρωση της σχετικής φόρμας. Η υψηλή συμμετοχή των φοιτητών στην αξιολόγηση των μαθημάτων κρίνεται απολύτως απαραίτητη, επειδή παρέχει ζωτικής σημασίας πληροφόρηση στις ομάδες διδασκόντων για την επίτευξη των μαθησιακών στόχων του κάθε μαθήματος. Προτείνεται η διεξαγωγή μιας συστηματικής ενημέρωσης των φοιτητών ώστε να κατανοήσουν τον ουσιαστικό αντίκτυπο που έχει ή συμμετοχή τους στην αξιολόγηση για τη συνεχή βελτίωση τόσο του περιεχομένου του μαθήματος όσο και του τρόπου διδασκαλίας του.

- *Ενίσχυση κινητικότητας*

Διαπιστώνεται περιορισμένη κινητικότητα τόσο σε τοπικό όσο και σε εθνικό επίπεδο. Με δεδομένο ότι ο κύκλος σπουδών είναι διετής, προτείνεται οι έγκαιρη και συστηματική ενημέρωση των φοιτητών των πρωτοετών φοιτητών του επόμενου κύκλου, για τις δυνατότητες μετακινήσεων που υπάρχουν.

- *Παρακολούθηση αποφοίτων*

Η συστηματική επαφή με τους αποφοίτους διασφαλίζει την ύπαρξη ενός καναλιού επικοινωνίας και παρέχει τη δυνατότητα ανατροφοδότησης Στη βάση των επαγγελματικών αναγκών τους. Προτείνεται σχεδιασμός μιας διαδικασίας ετήσιας, τουλάχιστον, επικοινωνίας με τους αποφοίτους, ώστε να καταγράφονται περιοδικά τόσο οι επαγγελματικές τους ανάγκες όσο και οι απόψεις τους για το ΠΜΣ.